

Quick scan ecologie

Jan Tooropstraat 5 Amsterdam Nieuw West

Samenvatting

Voor de planlocatie aan de Jan Tooropstraat 5 te Amsterdam worden ruimtelijke plannen voorbereid. Onderzocht is of er - in potentie - een effect op beschermde natuurwaarden mogelijk is.

Hiervoor is een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Uit het ecologisch onderzoek is gebleken dat in de bebouwing binnen de planlocatie, geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig zijn. Een afdoend onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen binnen de planlocatie is noodzakelijk.

In de bomen binnen c.q. langs de planlocatie kunnen tijdens de broedperiode vogels broeden. Om verstoring van dergelijke soorten te voorkomen, dienen de werkzaamheden buiten om de broedperiode - maart tot en met juli - van vogels te starten.

Natuurbeschermingswet

Door de omvang en ligging is een effect op beschermde natuurgebieden uitgesloten. Er is geen vergunning of een verklaring van geen bedenkingen nodig voor het voornemen.

Inhoud

- 3 — Aanleiding
- 4 — Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden
- 8 — Waarnemingen: veldgegevens en literatuur
- 12 — Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden
- 16 — Conclusie en advies
- 17 — Bronnen

Colofon

Opdrachtgever Van Riezen & Partners
Projectnummer 15.003
Datum 21 januari 2015
Auteur N. Hemmers
Gecontroleerd T. Ursinus
Status concept

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

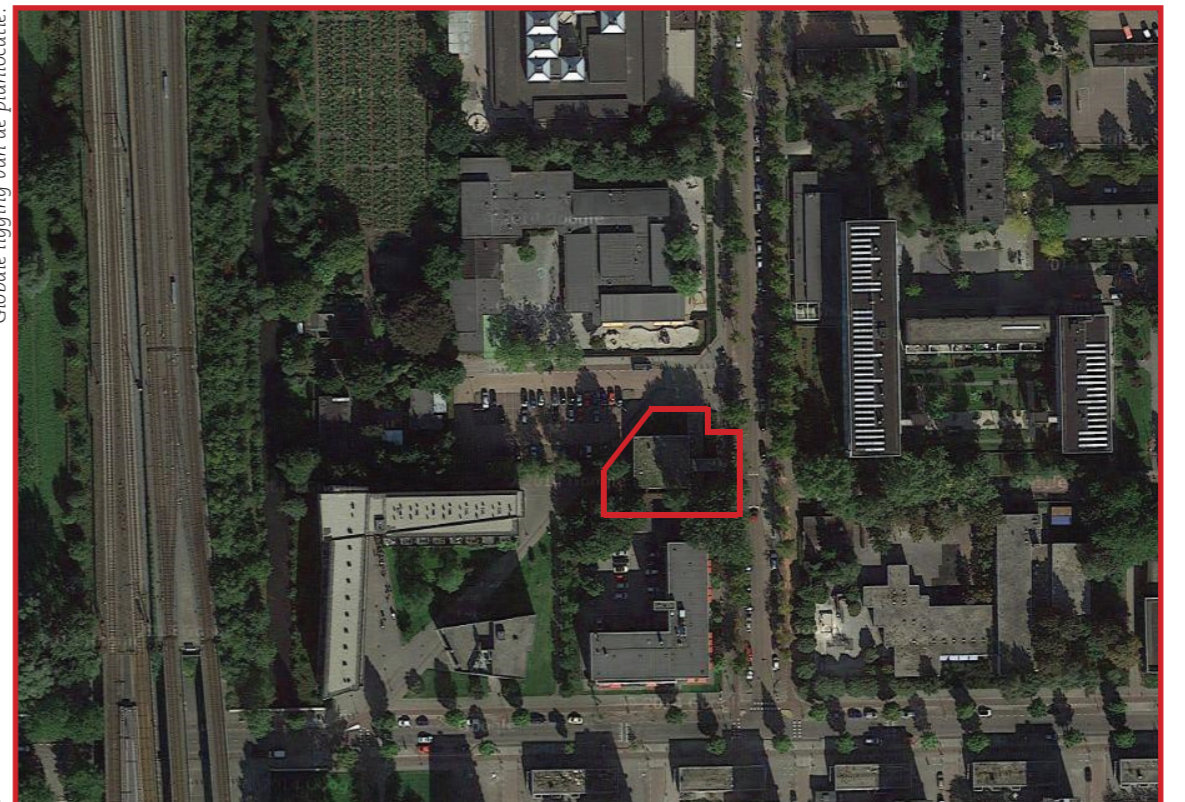
H 01

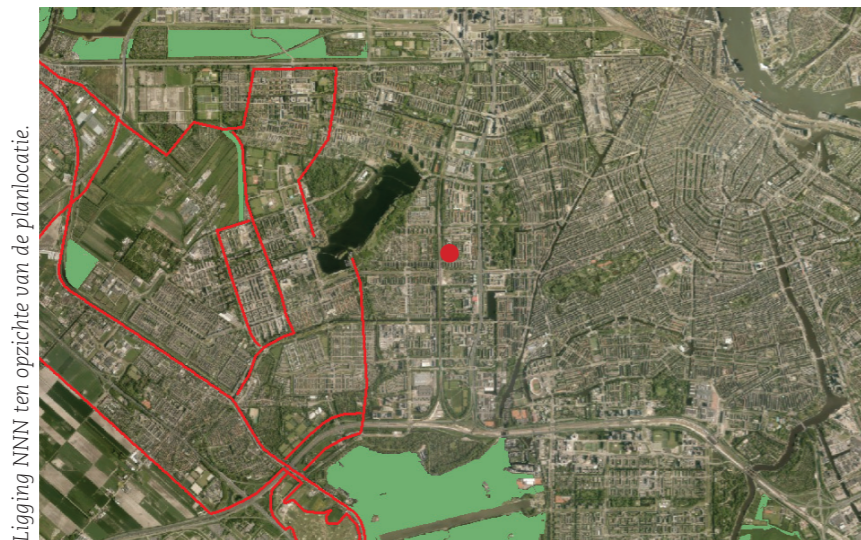
Aanleiding

Voor de planlocatie aan de Jan Tooropstraat 5 te Amsterdam, worden ruimtelijke plannen voorbereid. Het voornemen is om de bestaande bebouwing te slopen, zodat er ruimte kan worden gemaakt voor nieuwbouw van woningen. Om de ontwikkelingen te kunnen realiseren wordt een ruimtelijke procedure gevolgd. Onderdeel van deze procedure is een onderzoek naar de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden. Het onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de Flora- en Faunawet, terwijl eveneens de effecten op beschermde natuurgebieden worden beoordeeld.

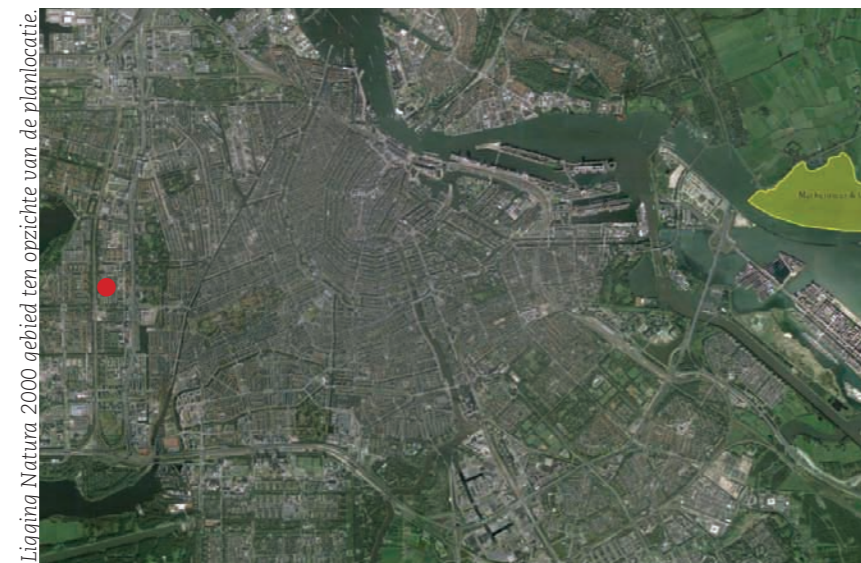
Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op de aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Gezocht wordt naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek. Op basis van een quick scan kan worden beoordeeld of een ontheffing van de Flora- en Faunawet, of een vergunning van de Natuurbeschermingswet (waarschijnlijk) noodzakelijk is. Echter voor het aanvragen van een ontheffing c.q. vergunning, is een meer uitgebreid en nauwkeurig onderzoek noodzakelijk. Om een goed oordeel te kunnen geven, is op 14 januari 2015 een bezoek gebracht aan de planlocatie.

Globale ligging van de planlocatie.

Ligging NNN ten opzichte van de planlocatie.

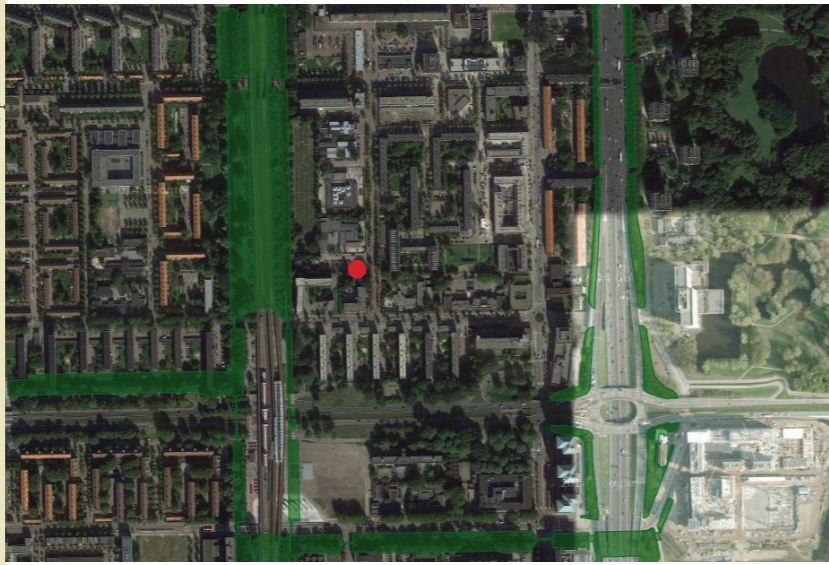
Ligging Natura 2000 gebied ten opzichte van de planlocatie.

De planlocatie ligt aan de Jan Tooropstraat 5 binnen de Kolenkitbuurt te Amsterdam Nieuw West. Op de planlocatie is een Ouder- en kindcentrum gevestigd. Direct ten westen van de planlocatie liggen de Schoolwerktuinen die onderdeel uitmaken van de Hoofdgroenstructuur binnen de gemeente Amsterdam. Ten oosten van de planlocatie ligt het Rembrandtpark, welke tevens onderdeel uitmaakt van de Hoofdgroenstructuur binnen de gemeente Amsterdam. Op 110 meter afstand van de planlocatie ligt de Amsterdamse ecologische structuur. Op 2,6 en 2,9 kilometer afstand van de planlocatie liggen de gebieden die zijn aangewezen als Natuurnetwerk (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied Markermeer & IJmeer, ligt op 9,7 kilometer afstand van de planlocatie.

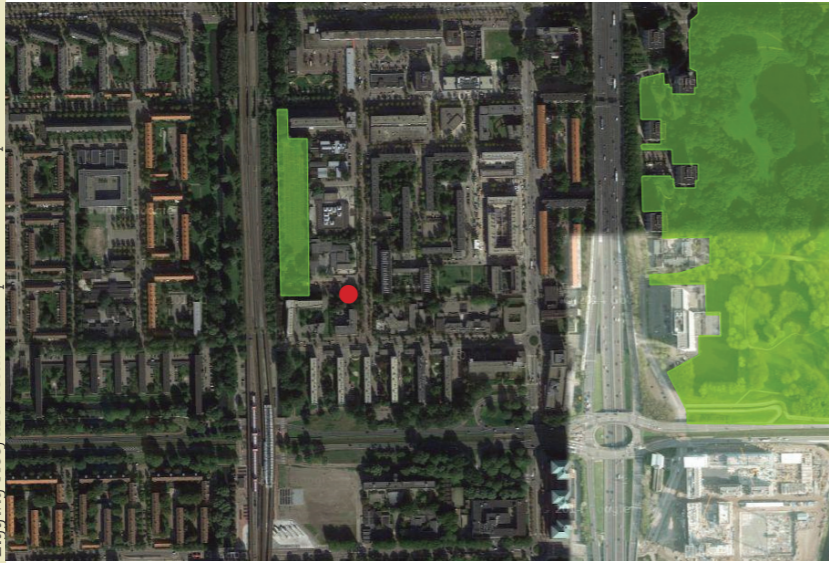
Natura 2000 gebied Markermeer & IJmeer

Het Markermeer ontstond als gevolg van voltooiing van de Houtribdijk tussen Enkhui-zen en Lelystad in 1976. In luwere en ondiepere delen van het Markermeer, zoals de Gouwzee (het deelgebied tussen het eiland Marken en het vasteland van Noord-Holland dat is aangewezen onder de Habitatrictlijn) en de kustzone Muiden zijn kranswierbe-groeiingen ontstaan. Momenteel bevat het zuidelijk deel van de Gouwzee de grootste oppervlakte aan kranswiervegetatie met sterkranswier in ons land. De kranswieren vormen in de zomer en de herfst een belangrijke voedselbron voor o.a. krooneenden. Het Markermeer & IJmeer is een belangrijk broedgebied voor visetende watervogels (visdief (*Sterna hirundo*)). Het Markermeer/IJmeer is van belang voor visetende (fuut (*Podiceps cristatus*), aalscholver (*Phalacrocorax carbo*), nonnetje (*Mergellus albellus*), grote zaagbek (*Mergus merganser*), dwergmeeuw (*Hydrocoloeus minutus*), zwarte stern (*Chlidonias niger*)), mosseletende (kuifeend (*Aythya fuligula*), tafeleend (*Aythya ferina*), topper (*Aythya marila*)) en waterplantenetende (krooneend (*Netta rufina*), meerkoet (*Fulica atra*), tafeleend) water-vogels. Voor de soorten van de eerste twee categorieën zijn de omstandigheden in de ja-ren negentig verslechterd door afname van de driehoekmossel (*Dreissena polymorpha*) in het Markermeer en afname van de spiering (*Osmerus eperlanus*) in zowel het IJsselmeer als het Markermeer. Het eerste proces is verbonden aan afname van de voedselrijkdom na de aanleg van de Houtribdijk in combinatie met de hoge sliblast, het tweede proces is mogelijk klimaat gerelateerd. Ondanks afname is vooral het aantal kuifeenden en het aantal nonnetjes nog steeds van internationale en grote nationale betekenis. De beteke-nis van het gebied voor grote concentraties ruiende watervogels is niet verminderd. De Gouwzee heeft een bijzondere betekenis door het voorkomen van een groot veld ster-kranswier (*Nitellopsis obtusa*), waarop door grote aantallen duikende herbivoren (kroon-eend, tafeleend, meerkoet) wordt gefoerageerd.

Ligging Amsterdamse ecologische structuur ten opzichte van de planlocatie.

Ligging Hoofdgroenstructuur ten opzichte van de planlocatie.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland.

Gezien de ligging - zoals weergegeven met de kaartmachine (beschermde) natuurgebieden van de Rijksoverheid - van de planlocatie ten opzichte van de beschermde natuurgebieden, is een kans op een effect op deze beschermde natuurgebieden uitgesloten.

Amsterdamse ecologische structuur

De Amsterdamse ecologische structuur verbindt de groene gebieden met elkaar en vergroot daarmee het leefgebied voor dier- en plantensoorten. De Amsterdamse ecologische structuur betreft een netwerk van, zowel grote als kleine 'groene' en 'blauwe'gebieden en maakt het verbindende groene netwerk binnen de stad en de verbinding met het omringende landschap zichtbaar en is essentieel voor de biodiversiteit. De Amsterdamse ecologische structuur valt buiten de wettelijk beschermde natuurgebieden.

Hoofdgroenstructuur

De Hoofdgroenstructuur omvat de minimaal benodigde hoeveelheid groen die Amsterdam wil borgen, bestaande uit gebieden die waardevol zijn voor de stad en de metropool. Zij vervullen een onmisbare functie voor groene recreatie, verbetering leefklimaat, waterhuishouding, hitte demping, verbetering luchtkwaliteit, biodiversiteit en voedselproductie. Behoud van cultuur historische waarden en een gevarieerd totaal aanbod aan groen zijn belangrijke aspecten. De Hoofdgroenstructuur valt buiten de wettelijk beschermde natuurgebieden.

H 03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Tijdens het veldbezoek van 14 januari 2015, is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en het habitat, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig kunnen zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar onder andere de verspreiding van potentieel aanwezige planten en dieren.

Planten

De planlocatie is grotendeels verhard en bebouwd. De tredvegetatie tussen de verharding is op sommige plekken redelijk ontwikkeld. Langs de verharding zijn clusters met grassen en kruiden aanwezig. Ten oosten en ten zuiden langs de bebouwing zijn bomen aangeplant. Ten noorden langs de bebouwing zijn struiken aangeplant en is op sommige plekken struweelbegroeiing aanwezig. Rondom de bebouwing groeien enkele zeer algemene tuinplanten.

Tijdens het ecologisch onderzoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocatie ook niet te verwachten.

Zoogdieren

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De bebouwing binnen de planlocatie is daarom nauwkeurig onderzocht op het voorkomen van geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Tijdens het ecologisch onderzoek zijn in de bebouwing geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen.

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen - voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak. Tijdens het ecologisch onderzoek zijn de bomen binnen de planlocatie nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van holten en spleten waarin vleermuizen kunnen verblijven. Geschikte holten en spleten zijn tijdens het ecologisch onderzoek niet aangetroffen.

Vogels

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen de planlocatie. De bebouwing is nauwkeurig onderzocht op het voorkomen van geschikte nestplekken voor onder andere de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*). Tijdens het ecologisch onderzoek zijn geen geschikte nestplekken of anderszins aanwijzingen gevonden voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen de planlocatie.

In de bomen binnen c.q. langs de planlocatie kunnen tijdens de broedperiode - anders dan huismus en gierzwaluw - vogels broeden.

Herpetofauna en vissen

Binnen de grenzen van de planlocatie en in de directe omgeving is geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van waterafhankelijke amfibieën en reptielen, kan hierdoor worden uitgesloten.

Overige soorten

De overige beschermde soorten (libellen, dagvlinders etc.) worden alleen aangetroffen in specifieke leefmilieus. Voor deze soorten ontbreekt binnen de planlocatie een geschikt habitat.

H 04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Flora en Faunawet

Tijdens het ecologisch onderzoek is geconcludeerd dat in de bebouwing binnen de planlocatie, geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig zijn. Omdat alle vleermuizen via de Flora- en Faunawet strikt beschermd zijn, is een afdoend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk.

Voor het inventariseren van vleermuizen is op 9 april 2009 en aangepast op 25 maart 2013, een protocol verschenen van de Gegevensautoriteit Natuur. In het protocol wordt beschreven waaraan een inventarisatie van vleermuizen moet voldoen. De belangrijkste aspecten zijn de noodzaak om in het voorjaar - mei tot en met half juli - minimaal tweemaal te inventariseren met een interval van drie weken. Er zijn verschillende inventarisaties noodzakelijk omdat vleermuizen regelmatig verhuizen; één inventarisatie geeft daarmee hooguit een indicatie van de aanwezigheid.

Naast de inventarisaties van de zogenoemde zomerkolonies is het inventariseren van de paarterritoria in het najaar noodzakelijk. Voor het inventariseren van de paarterritoria zijn twee veldbezoeken in de maanden september tot en met half oktober noodzakelijk.

Tijdens het ecologisch onderzoek zijn geen geschikte nestplekken of anderszins aanwijzingen gevonden voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen de planlocatie. Binnen de planlocatie is geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van vissen en waterafhankelijke amfibieën en reptielen, kan hierdoor worden uitgesloten. De overige beschermde soorten hebben allemaal een specifiek habitat dat afwezig is binnen de planlocatie. Binnen de planlocatie zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen of te verwachten.

In de bomen binnen c.q. langs de planlocatie kunnen tijdens de broedperiode vogels broeden. Om verstoring van dergelijke soorten te voorkomen, dienen de werkzaamheden buiten om de broedperiode - maart tot en met juli - van vogels te starten.

Natuurbeschermingswet

Het Natura 2000 gebied Markermeer & IJmeer ligt op 9,7 kilometer afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand en de omvang van het voornemen, is een kans op een effect uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op 2,6 en 2,9 kilometer afstand van de planlocatie. Gelet op de omvang van het voornemen, is een kans op een effect uitgesloten.

H 05

Conclusie en advies

Voor de planlocatie aan de Jan Tooropstraat 5 te Amsterdam, worden ruimtelijke plannen voorbereid. Het voornemen is om de bestaande bebouwing te slopen, zodat er ruimte kan worden gemaakt voor nieuwbouw van woningen. Om de ontwikkelingen te kunnen realiseren wordt een ruimtelijke procedure gevolgd. Onderdeel van deze procedure is een onderzoek naar de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden. Het onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de Flora- en Faunawet, terwijl eveneens de effecten op beschermde natuurgebieden worden beoordeeld.

Flora en Faunawet

Uit het ecologisch onderzoek is gebleken dat in de bebouwing binnen de planlocatie, geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig zijn. Een afdoend onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen binnen de planlocatie is noodzakelijk.

In de bomen binnen c.q. langs de planlocatie kunnen tijdens de broedperiode vogels broeden. Om verstoring van dergelijke soorten te voorkomen, dienen de werkzaamheden buiten om de broedperiode - maart tot en met juli - van vogels te starten.

Natuurbeschermingswet

Door de omvang en ligging is een effect op beschermde natuurgebieden uitgesloten. Er is geen vergunning of een verklaring van geen bedenkingen nodig voor het voornemen.

H 06

Bronnen

- Kapteyn, K (1995). Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem
- Herder, J. (2010). Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980-2010.
- Herder, J., Kranenbarg, J., Hoogeboom, D., Hamers, J., Dekker, K. (2012). Atlas van de Noord-Hollandse vissen 1980-2012
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Interactieve kaart beschermde flora en fauna gemeente Amsterdam
- Interactieve kaart Ecologische passages en en structuur gemeente Amsterdam
- www.waarneming.nl
- www.minlnv.nl
- www.provincienoordholland.nl